



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

6. juuli 2017*

Eelotsusetaotlus — Riigiabi — Määrus (EÜ) nr 800/2008 — Grupierand — Kohaldamisala — Artikli 1 lõike 6 punkt c — Artikli 1 lõike 7 punkt c — Mõiste „raskustes olev ettevõtja“ — Mõiste „võlgniku kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus“ — Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) piirkondliku rakenduskava raames riigiabi saanud äriühing, kelle suhtes hiljem kohaldati ennetavat kompromissi tegevuse jätkamisega — Abi tühistamine — Tehtud ettemaksu tagasimaksmise kohustus

Kohtuasjas C-245/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Marche maakonna halduskohus, Itaalia) 4. märtsi 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. aprillil 2016, menetluses

Nerea SpA

versus

Regione Marche,

menetluses osales:

Banca del Mezzogiorno – Mediocredito Centrale SpA,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, kohtunikud M. Vilaras (ettekandja), J. Malenovský, M. Safjan ja D. Šváby,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Regione Marche, esindaja: *avvocato* L. Di Ianni,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocato dello Stato* C. Colelli ja *avvocato dello Stato* M. Capolupo,
- Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

— Euroopa Komisjon, esindajad: D. Recchia ja A. Bouchagiar,
olles 5. aprilli 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada komisjoni 6. augusti 2008. aasta määruse (EÜ) nr 800/2008 [ELTL artiklite 107 ja 108] kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT 2008, L 214, lk 3), artikli 1 lõike 7 punkti c.
- 2 Taotlus on esitatud Nerea SpA ja Regione Marche (Marche maakond, Itaalia) vahelises vaidluses seoses sellega, et Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) piirkondliku rakenduskava raames Nereale antud abi tühistati, kuna selle äriühingu suhtes algatati ennetava kompromissi menetlus ettevõtja tegevuse jätkamisega.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Määruse nr 800/2008 põhjendustes 15 ja 36 on märgitud:
„(15) Abi, mida antakse raskustes olevatele äriühingutele, nii nagu need on määratletud raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suunistes [ELT 2004, C 244, lk 2], tuleks hinnata kõnealuste suuniste kohaselt, et vältida neist kõrvalehoidmist. Niisugustele äriühingutele antav abi tuleks seetõttu käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta. Liikmesriikide halduskoormuse vähendamiseks tuleks lihtsustada VKEdele [väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad] käesolevas määruses sätestatud abi andmisel kasutatavat raskustes oleva äriühingu määratlust, võrreldes eespool nimetatud suunistes esitatud määratlusega. Vähem kui kolm aastat tagasi asutatud VKEsid ei tohiks lugeda käesoleva määruse kohaldamisel kõnealusel perioodil raskustes olevaks, välja arvatud juhul, kui nad vastavad asukohariigi õigusaktides sätestatud võlgniku kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele. Kõnealused lihtsustused ei tohiks piirata nende VKEde õigust saada kõnealuste suuniste kohaselt abi, mida käesoleva määrusega ei reguleerita, ega tingimusi, mille alusel loetakse vastavalt käesolevale määrusele suurettevõtet raskustes olevaks äriühinguks; viimasel puhul kehtib täielikult kõnealustes suunistes esitatud määratlus.
[...]
(36) Vastavalt [ELTL] artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi reguleerivatele põhimõtetele tuleks abi andmise ajana käsitleda aega, mil abisaajal tekib vastavalt liikmesriigi asjakohastele õigusaktidele seaduslik õigus abi saada.“

- 4 Määruse nr 800/2008 artikli 1 lõigetes 6 ja 7 on sätestatud:

„6. Käesolevat määrust ei kohaldata järgneva abi suhtes:

[...]

c) raskustes olevatele ettevõtjatele antav abi.

7. Lõike 6 punkti c tähenduses loetakse väikeettevõtte raskustes olevaks ettevõtjaks, kui ta vastab järgmistele tingimustele:

[...]

c) kui asjaomane äriühing liigist olenemata vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.

Vähem kui kolm aastat tagasi asutatud VKEd ei loeta käesoleva määruse kohaldamisel kõnealusel perioodil raskustes olevaks, välja arvatud juhul, kui ta vastab esimese lõigu punkti c tingimusele.“

5 Ühenduse suuniste raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (EÜT 2004, C 244, lk 2; ELT eriväljaanne 08/01, lk 322; edaspidi „suunised“) punktides 9–11 on ette nähtud:

„9. Ühenduses puudub raskustes oleva äriühingu mõiste. Käesolevate suuniste tähenduses peab komisjon äriühingut raskustes olevaks siis, kui see ei suuda kas oma või omanikelt/osanikelt/aktsionäridelt või krediidiandjatelt saadud vahenditega peatada kahjumit, mis ametivõimude sekkumiseta viiks lühema või keskmise ajavahemiku jooksul peaaegu kindlasti äriühingu tegevuse lõpetamiseni.

10. Äriühingut loetakse käesolevate suuniste tähenduses igal juhul ja suuruselt olenemata raskustes olevaks järgmistel asjaoludel:

- a) kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga, kes on kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist ja üle veerandi sellest kapitalist viimase 12 kuu jooksul;
- b) kui on tegemist äriühinguga, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatult vastutus äriühingu võlgade eest, ja kes on kaotanud üle poole oma arvetel olevast kapitalist, kusjuures üle veerandi sellest viimase 12 kuu jooksul;
- c) kui asjaomane äriühing liigist olenemata vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.

11. Isegi kui ei esine ühtegi punktis 10 loetletud tingimust, võib äriühingu siiski lugeda raskustes olevaks, eriti juhul kui eksisteerivad tavapärasel raskustes oleva äriühingu tunnused, näiteks suurenev kahjum, vähenev käive, kasvav laoseis, ülevõimsus, kahanev rahakäive, kasvav võlg, suurenevad intressinõuded ning vähenev või puuduv varade puhasväärtus. Halvemal juhul võib äriühing juba olla maksejõuetu või siseriikliku õiguse kohaselt võidakse selle suhtes nõuda kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamist. Sel juhul kohaldatakse neid suuniseid igasuguse antava abi suhtes, kui selline menetlus viib äriühingu tegevuse jätkamiseni. Igal juhul on raskustes olev äriühing abikõlblik ainult siis, kui on kindlaks tehtud, et teda ei saa saneerida oma või omanikelt/osanikelt/aktsionäridelt või turuallikatest saadavate vahenditega.“

Itaalia õigus

6 Ennetav kompromiss, mille üks variant on kompromiss ettevõtja tegevuse jätkamisega, on reguleeritud põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis kuninga 16. märtsi 1942. aasta dekreediga pankrotimenetluse, kompromissi, pankrotivara valitsemise ja halduskorras sundlõpetamise kohta (Regio Decreto n. 267 – Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa, *GURI* nr 81, 6.4.1942; edaspidi „pankrotiseadus“) artiklitega 160–186 *bis*.

7 Pankrotiseaduse artiklis 160 „Menetluse algatamise tingimused“ on sätestatud:

„Raskustes olev ettevõtja võib võlausaldajatele välja pakkuda ennetava kompromissi kava alusel [...]

Esimeses lõigus sätestatud eesmärkidel hõlmab raskustes olemine samuti maksejõuetust.“

8 Pankrotiseaduse artiklis 161 „Ennetava kompromissi taotlus“ on ette nähtud:

„Ennetava kompromissi menetluse algatamise ettepanek tehakse võlgniku allkirjastatud taotlusega selle koha kohtule, kus on ettevõtja peamine asukoht [...]“

9 Pankrotiseaduse artiklis 186 *bis* „Kompromiss ettevõtja tegevuse jätkamisega“ on nähtud ette:

„Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse, kui artikli 161 teise lõigu punktis e nimetatud kompromissikavas on ette nähtud, et võlgnik jätkab ise tegevust või et ettevõtte võõrandatakse tegutseva ettevõttena või tegutsev ettevõtte antakse üle sissemaksena ühte või mitmesse äriühingusse, mis võivad olla ka moodustatavad äriühingud. Kavas võib ette näha ka sellise vara realiseerimise, mis ei ole ettevõtja tegevuseks vajalik.

Käesolevas artiklis nimetatud juhtudel:

- a) tuleb artikli 161 teise lõigu punktis e nimetatud kavas eraldi ära tuua ka kompromissikavas ette nähtud tegevuse jätkamisest oodatav kulu ja tulu, vajalikud rahalised vahendid ja nende vajaduste katmise tingimused;
- b) peab artikli 161 kolmandas lõigus nimetatud spetsialisti aruanne kinnitama, et kompromissikavas ette nähtud tegevuse jätkamine on võlausaldajate nõuete võimalikult suures ulatuses rahuldamiseks vajalik;
- c) kavas võib – ilma et see mõjutaks artikli 160 teise lõigu kohaldamist – näha võlausaldajate eesõigusnõuete või pandi või hüpoteegiga tagatud nõuete rahuldamisele ette kuni üheaastase moratoriumi alates kompromissi kinnitamisest, välja arvatud juhul, kui on ette nähtud selle vara või nende õiguste realiseerimine, mille suhtes on olemas eesõigustatud nõue. Sel juhul ei ole eelmises lõigus nimetatud eesõigusega võlausaldajatel hääleõigust.

Piiramata artiklis 169 *bis* sätestatu kohaldamist, ei too kompromissimenetluse algatamine kaasa kompromissiavalduse esitamise kuupäeval täitmisel olevate lepingute, sh ametiasutustega sõlmitud lepingute lõpetamist. Kui sõlmitakse sellele vastupidiseid kokkuleppeid, on need kehtetud. Ennetava kompromissimenetluse algatamine ei takista hankelepingute jätkamist, kui artiklile 67 vastav võlgniku määratud spetsialist on kinnitanud, et see on kavaga kooskõlas ja et ettevõtja pädevus on lepingu täitmiseks piisav. Kui seaduses ette nähtud tingimused on täidetud, võib lepingut jätkata ka ettevõtte omandanud äriühinguga või ettevõtte või selle tegevusüksuse sissemaksena saanud äriühinguga, kellele lepingud üle lähevad. Pankrotiasjades määratud kohtunik teeb võõrandamise või üleandmise korral korralduse registrikannete kustutamiseks.

Pärast avalduse esitamist on hankemenetlustes osalemiseks vaja kohtu luba, tingimusel et juhul, kui kohus on määranud pankrotihalduri, on see haldur esitanud oma arvamuse; kui teda ei ole määratud, esitab arvamuse kohus.

Ennetava kompromissi menetluse algatamine ei takista osalemast hankemenetlustes, kui ettevõtja esitab hankemenetluses:

- a) artikli 67 kolmanda lõigu punktis d nimetatud nõuetele vastava spetsialisti aruande, mis kinnitab, et see on kavaga kooskõlas ja et ettevõtja pädevus on lepingu täitmiseks piisav;

b) avalduse teiselt ettevõtjalt, kes vastab hankelepingu sõlmimiseks vajalikele üldnõuetele, on selleks nõutavas majanduslikus ja finantsseisundis, vajaliku tehnilise pädevusega ja nõuetekohaselt sertifitseeritud ning on võtnud pakkuja ja hankija ees kohustuse anda hankelepingu täitmiseks vajalikud vahendid lepingu kehtivuse ajaks abistatava ettevõtja käsutusse ning asendada see ettevõtja juhul, kui viimane peaks hankemenetluse ajal või pärast lepingu sõlmimist pankrotistuma või ei ole mis tahes põhjusel enam suuteline hankelepingut nõuetekohaselt täitma. Kohaldatakse 12. aprilli 2006. aasta seadusandliku dekreeidi nr 163[, millega kehtestatakse direktiivide 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ elluviimiseks ehitustööde, teenuste ja asjade riigihankelepingute seadustik (decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE) (*GURI* nr 100, 2.5.2006)] artiklit 49.

Ilma, et see piiraks eelmises lõigus sätestatu kohaldamist, võib ettevõtja, kelle suhtes on algatatud kompromissimenetlus, osaleda hankemenetluses ka ettevõtjate ajutise ühenduse raames, tingimusel et ta ei ole volitatud ettevõtja rollis ning et teiste ajutisse ühendusse kuuluvate ettevõtjate suhtes ei ole algatatud maksejõuetusmenetlust. Sellisel juhul võib neljanda lõigu punktis b nimetatud avalduse esitada ka mõni sellesse ühendusse kuuluv ettevõtja.

Kui käesoleva artikli kohaselt algatatud menetluse jooksul ettevõtja tegevus lakkab või osutub võlausaldajatele ilmselt kahjulikuks, kohaldab kohus artiklis 173 sätestatud. Võlausaldajale jääb õigus kompromissiettepanekut muuta.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 10 Marche maakond kiitis 9. novembri 2010. aasta otsusega heaks taotluste esitamise kutse ja dokumendid Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) Marche maakonna 2007.–2013. aasta piirkondlikus rakenduskavas ette nähtud sekkumise 1.2.1.05.01 rakendamiseks, mille komisjon oli heaks kiitnud 17. augusti 2007. aasta otsusega nr 3986.
- 11 Nerea esitas 13. aprillil 2011 piirkondliku rakenduskava alusel toetusetaotluse. Marche maakond andis talle 20. märtsi 2012. aasta otsusega 144 052,58 eurot rahalist toetust, kusjuures abikõlblikke kulusid oli 665 262,91 eurot. Nerea taotlusel maksis vahendusasutus MedioCredito Centrale (MCC) SpA (edaspidi „MCC“) ettemaksuna talle välja 50% toetussummast ehk 72 026,29 eurot.
- 12 Pärast toetatud investeringu tegemist esitas Nerea 18. novembril 2013 kuluaruande ning palus välja maksta ülejäänud osa talle eraldatud toetusest.
- 13 24. detsembril 2013 esitas Nerea Tribunale di Maceratale (Macerata kohus, Itaalia) tegevuse jätkamisega ennetava kompromissi taotluse. Kohus kuulutas ennetava kompromissi menetluse algatatuks 15. oktoobri 2014. aasta otsusega, mis avaldati 23. oktoobril 2014.
- 14 11. veebruari 2015. aasta kirjaga teatas MCC Nereale talle Marche maakonna poolt antud rahalise toetuste tühistamise menetluse algatamisest. Toetuse tühistamise menetluse algatamine oli põhjendatud sellega, et kuna Nerea suhtes on algatatud ennetava kompromissi menetlus tegevuse jätkamisega, ei vasta ta enam rahastamistingimustele, nagu on sätestatud taotluste esitamise kutse artiklis 1 koostoimes selle artikli 20 punktiga h.
- 15 Nerea esitas oma seisukohad 5. märtsil 2015 ja palus tühistamismenetluse tühistada.
- 16 MCC kinnitas 20. märtsil 2015 Nereale, et tema suhtes sellise menetluse algatamine nagu ennetav kompromiss tegevuse jätkamisega on määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c kohaselt üks rahalise toetuse andmist takistavaid asjaolusid.

- 17 Marche maakond tühistas Nereale antud toetuse 11. mail 2015 ning nõudis tagasi ettemakse 72 026,29 eurot, mis oli talle välja makstud, kusjuures sellele lisandus 4997,93 eurot intressi.
- 18 Nerea esitas nende otsuste peale eelotsusetaotluse esitanud kohtusse kaebuse, eelkõige põhjendusel, et on rikutud piirkondlikku rakenduskava, määruse nr 800/2008 artikli 1 lõiget 7 ja hea halduse põhimõtet.
- 19 Neil asjaoludel otsustas Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Marche maakonna halduskohus, Itaalia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Esiteks, kas määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkt c puudutab üksnes menetlusi, mille võivad algatada liikmesriikide haldusasutused ja kohtud omal algatusel (Itaalias näiteks pankrotimenetlus), või ka menetlusi, mille võib algatada ainult asjasse puutuva ettevõtja taotlusel (nagu seda on Itaalia õiguses ennetava kompromissi menetlus), arvestades et selles sättes on nimetatud maksejõuetusmenetluse „kohaldamist“ ettevõtja suhtes?
2. Kui peaks leitama, et määrus nr 800/2008 puudutab kõiki maksejõuetusmenetlusi ja konkreetsemalt pankrotiseaduse artiklis 186 *bis* ette nähtud ennetavat kompromissi tegevuse jätkamisega, siis kas määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tuleb tõlgendada nii, et juba üksnes seetõttu, et struktuurifondidest abi saada sooviva ettevõtja puhul on maksejõuetusmenetluse algatamise tingimused täidetud, ei saa talle rahastust anda või liikmesriigi haldusasutus on kohustatud talle juba antud rahastuse tühistama, või vastupidi, et raskustes olemine tuleb tuvastada *in concreto*, võttes arvesse näiteks menetluse algatamise aega, seda, kas ettevõtja on võetud kohustused täitnud, või muid asjasse puutuvaid asjaolusid?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 20 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib Euroopa Kohtult, kuidas tõlgendada määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtus on pooleli vaidlus, milles ettevõtja Nerea, kes on saanud Marche maakonda puudutava piirkondliku rakenduskava raames riigi abi, vaidlustab nimetatud sätte alusel asjaomase summa ja sellega seotud intresside hüvitamise kohustuse põhjendusel, et pärast toetuse saamist taotles ta enda suhtes sellise menetluse algatamist nagu ennetav kompromiss tegevuse jätkamisega.

Esimene küsimus

- 21 Esimese küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud mõiste „maksejõuetusmenetlus“ hõlmab üksnes menetlusi, mille võivad algatada liikmesriigi haldusasutused ja kohtud omal algatusel, või see hõlmab samuti menetlusi, mille võib algatada ettevõtja taotlusel.
- 22 Eelotsusetaotlusest nähtub, et see küsimus on esitatud põhikohtuasjas kõne all oleva maksejõuetusmenetluse ehk pankrotiseaduses ette nähtud tegevuse jätkamisega ennetava kompromissi eripära tõttu, kusjuures selle menetluse on algatanud pädev kohus asjaomase ettevõtja taotlusel.
- 23 Nimelt kui mõistet „maksejõuetusmenetlus“ tuleks tõlgendada nii, et selle puhul on tegemist üksnes menetlustega, mille on algatanud pädev kohus omal algatusel, siis see ei hõlmaks ennetavat kompromissi tegevuse jätkamisega, ning järelikult Nerea olukorrale määruse nr 800/2008 artikli 1 lõikeid 6 ja 7 ei kohaldataks.

- 24 Sellega seoses tuleb meenutada, et määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 6 punkti c kohaselt ei kohaldata määrust raskustes olevatele ettevõtjatele antava abi suhtes. Määruse põhjenduses 15 on täpsustatud, et abi, mida antakse raskustes olevatele äriühingutele, tuleks hinnata suuniste kohaselt, et vältida neist kõrvalehoidmist.
- 25 Määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punktis c on ette nähtud, et VKE loetakse raskustes olevaks ettevõtjaks, kui ta vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
- 26 Nimetatud säte viitab seega liikmesriigi õigusele, et teha kindlaks, millistel tingimustel kohaldatakse VKE suhtes maksejõuetusmenetlust.
- 27 Tuleb siiski märkida, et see säte ega ükski teine määruse nr 800/2008 artikkel ei tee erinevates liikmesriikide õiguskordades olemasolevatel maksejõuetusmenetlustel vahet vastavalt sellele, kas need algatas liikmesriigi haldusasutus või kohus või algatati need ettevõtja taotlusel.
- 28 Seega kuigi on tõsi, et määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkt c viitab maksejõuetusmenetluse „kohaldamise kriteeriumidele“, ei saa seda sätet siiski tõlgendada nii, et see viitab üksnes menetlustele, mis on omal algatusel ettevõtjate suhtes algatatud, välistades ettevõtjate taotlusel algatatud menetlused.
- 29 Järelikult tuleb määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tõlgendada nii, et mõiste „maksejõuetusmenetlus“ hõlmab kõiki liikmesriigi õiguses ette nähtud maksejõuetusmenetlusi, hoolimata sellest, kas haldusasutused ja kohtud algatavad need omal algatusel või algatatakse need asjaomase ettevõtja taotlusel.

Teine küsimus

- 30 Teise küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tuleb tõlgendada nii, et asjaolu, et ettevõtja suhtes on maksejõuetusmenetluse kohaldamise tingimused täidetud, on piisav, et ettevõtjale ei saa selle määruse alusel riigiabi anda või talle juba antud abi tuleb tühistada, või selleks tuleb raskustes olemine tuvastada *in concreto*.
- 31 Sellega seoses tuleb meenutada, et määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 6 punkti c kohaselt jääb määruse kohaldamisalast välja abi, mis antakse raskustes olevatele ettevõtjatele ehk just nimelt ettevõtjatele, kes kooskõlas määruse artikli 1 lõike 7 punktiga c vastavad siseriikliku õiguse kohaselt maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
- 32 Nagu ilmneb määruse nr 800/2008 põhjendusest 36, tuleks vastavalt ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi reguleerivatele põhimõtetele abi andmise ajana käsitleda aega, mil abisaajal tekib vastavalt liikmesriigi asjakohastele õigusaktidele seaduslik õigus abi saada.
- 33 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 71 märkis, tuleb toetust taotleva ettevõtja määruses nr 800/2008 kindlaks määratud nõuetele vastavust järelikult hinnata sel ajahetkel (vt selle kohta kohtuotsus, 21.3.2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, punkt 40).
- 34 Seejärel tuleb meenutada, nagu nähtub määruse nr 800/2008 põhjendusest 15, et liikmesriikide halduskoormuse vähendamiseks tuleks lihtsustada VKEdele selles määruses sätestatud abi andmisel kasutatavat raskustes oleva äriühingu määratlust, võrreldes suunistes esitatud määratlusega. Määruse artikli 1 lõige 7 piirdub seetõttu mõiste „raskustes olev ettevõtja“ üksnes nende elementide ülevõtmisega, mis on ette nähtud suuniste punktis 10, ilma suuniste punktis 11 loetletud elemente üle võtmata.

- 35 Lihtsustamise eesmärgiga oleks aga vastuolus, kui liikmesriigi pädevatele asutustele pandaks siis, kui nad otsustavad, kas määruse nr 800/2008 kohaselt anda abi ettevõtjale, kohustus ettevõtja abikõlblikkuse hindamise analüüsimisega samal ajal hinnata *in concreto*, kas ettevõtja on raskustes.
- 36 Lisaks paneb määruse artikli 1 lõike 7 punkt c nimetatud asutustele kohustuse mitte iseseisvalt analüüsida ettevõtja konkreetset olukorda, vaid lihtsalt tagada see, et sama määrust kohaldades ei antaks abi ettevõtjale, kes vastab maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
- 37 Sellest tuleneb, et sellist ettevõtjat nagu Nerea, kes talle abi andmise kuupäeval ei vastanud maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele, mis olid ette nähtud talle kohaldatavas liikmesriigi õiguses, mis tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kindlaks teha, ei saa pidada ettevõtjaks, kes täidab määruse nr 800/2008 artikli 1 lõikes 6 ette nähtud negatiivset tingimust, mille kohaselt määrust ei kohaldata raskustes olevatele ettevõtjatele antavale abile.
- 38 Sellest tuleneb samuti, et abi, mis on ettevõtjale antud kooskõlas määruse nr 800/2008 ja eelkõige määruse artikli 1 lõikes 6 esitatud negatiivse tingimusega, ei saa tühistada üksnes sel põhjusel, et ettevõtja suhtes kohaldatakse maksejõuetusmenetlust pärast kuupäeva, mil talle abi anti.
- 39 Järelikult tuleb määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tõlgendada nii, et asjaolu, et ettevõtja suhtes on siseriikliku õiguse kohaselt maksejõuetusmenetluse kohaldamise tingimused täidetud, on piisav, et ettevõtjale ei saa nimetatud määruse alusel riigiabi anda, või juhul kui talle on juba abi antud, siis selle tuvastamiseks, et ta selle määruse kohaselt abi ei saa, juhul kui need tingimused olid täidetud talle abi andmise kuupäeval. Seevastu abi, mis on ettevõtjale antud kooskõlas määruse nr 800/2008 ja eelkõige määruse artikli 1 lõikes 6 esitatud negatiivse tingimusega, ei saa tühistada üksnes sel põhjusel, et ettevõtja suhtes kohaldatakse maksejõuetusmenetlust pärast kuupäeva, mil talle abi anti.

Kohtukulud

- 40 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Komisjoni 6. augusti 2008. aasta määruse (EÜ) nr 800/2008 [ELTL artiklite 107 ja 108] kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus), artikli 1 lõike 7 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „maksejõuetusmenetlus“ hõlmab kõiki liikmesriigi õiguses ette nähtud maksejõuetusmenetlusi, hoolimata sellest, kas haldusasutused ja kohtud algatavad need omal algatusel või algatatakse need asjaomase ettevõtja taotlusel.**
2. **Määruse nr 800/2008 artikli 1 lõike 7 punkti c tõlgendada nii, et asjaolu, et ettevõtja suhtes on siseriikliku õiguse kohaselt maksejõuetusmenetluse kohaldamise tingimused täidetud, on piisav, et ettevõtjale ei saa selle määruse alusel riigiabi anda, või juhul kui talle on juba abi antud, siis selle tuvastamiseks, et ta nimetatud määruse kohaselt abi ei saa, juhul kui need tingimused olid täidetud talle abi andmise kuupäeval. Seevastu abi, mis on ettevõtjale antud kooskõlas määruse nr 800/2008 ja eelkõige määruse artikli 1 lõikes 6 esitatud negatiivse tingimusega, ei saa tühistada üksnes sel põhjusel, et ettevõtja suhtes kohaldatakse maksejõuetusmenetlust pärast kuupäeva, mil talle abi anti.**

Allkirjad

